

S Pake. (Letina Šola. Razposajenosti.) Hvala Bogu! Letos si tukaj marsikateri posestnik še lahko oddehne. Kljubu dolgotrajne suše je še klasovno zrnje nekaj vrglo. Koruza se je nepričakovano popravila in ajdina lepo kaže ter se ji ni slana škodovala, kakor n. pr. pri sosedih v Št. Andražu, v Št. Ilju in drugih sosebno v planjavi. Obilno sadja je že šlo v denar: nekaj ranega na Koroško, potlej nekaj časa jabelka v Württemberg, sedaj je ta kupčija nekaj zastala. Bojda so se kupci na Kranjsko preselili, koder ga neki bolj po ceni dobijo, vendar se že drugi glasijo, med tem se pa tudi doma marljivo tolkec dela in sadje suši. Prav tako. Letošnje vino se pričakuje kot dobra kapljica, koja se tudi lahko dobro proda. S pridobljenim denarjem pa bo priden gospodar previdno razpoložil t. j. svoje domače potrebe prekrbel, sitne dolge poravnal in še v bogoljubne namene tudi nekaj poklonil. — Kako lepo je ravnal občinski odbor določivši pri zadnji seji lepo svoto denarja v nakup pobožnih bukvic v razdelitev med odhajajoče šolarje! Ako že občina mora šteti večkrat za Bog si ga vé, kake baže ljudi, zakaj bi pa svojim nedolžnim otročičem veselja napraviti ne smela? Dan končanja šole po sv. maši so dobili toraj šolarji vsak nek spominek in sicer ti večji bukvice, manjši pa podobice in tako je bilo veselje občno brez izjeme: učenci so se ločili za nekaj časa od svojih učiteljev v roki spominek ali v srečn resnobne opomine. Med temi eden prvih je bil, da storimo skupno postavljeno obiskanje cerkev v pridobljenje sv. odpustkov. Prvo nedeljo se je tisto dovršilo v Gorenjski podružnici. Drugi medsebojni opomen je, da se v počitnicah po nedeljah popoludne udeležimo spet skupno čestjenja sv. Rešnjega Telesa, prvič v lastno popožno vadbo in drugič, da bi se zadostilo nečasti, koja se posebno godi po nedeljah in praznikih še celo od mladih ljudi bodisi po zanemarjenju svojih krščanskih dolžnosti, bodisi celo že po grešnem življenju ali razuzdanju. Saj se to mnogokrat vidi, naj pa povem danes tukaj le enega. Ko se preteklo nedeljo šolarji pred cerkvo v obiskovanje podružnice zbirajo, sliši se naenkrat hrup in kaj? Mlad smrkavi fant skuša z vso močjo mlado deklice, ki se za vrata pri kapelici komaj še drži, odtrgati in po sili v krčmo na ples vleči. Obranimo jo, ali v kratkem se spet zasliši mili klie, in kaj je sedaj? Na drugi poti, bolj na stranskem poskušajo isto trije drugi mladenči. Bili so bojda mladenči in dekleta iz soseske. Hvala takim pridnim, vestnim deklicam in njihovim odgojiteljem. Bog nas pa varuj takih fantov razuzdancev. Celó končavši obiskanje cerkve se spet ravno isti dan naleti tropa pijanih mladih ljudi različnega spola — bojda tudi iz soseske. Tudi ti so se nekrščansko vedli proti

nekaterimi deklicam, ki so jih srečale. Kaj bo iz take mladine?

Od Celja (Državna podpora) Na god svetlega cesarja došla je v Celje nakaznica vis. c. kr. namestnije v Gradcu z dne 26. sep. t. l. po kateri se ima gg. župnikom še za tekoče leto ona doslej navadna podpora iz državne blagajnice (prav za prav od denarja, ki se nabere po tako zvano: „religionsfondssteuer“) v onem znesku, kakor pretečena leta izplačati, na gg. kaplane pa letos niso nič več mislili. Zakaj ne, bi utegnil kdo vprašati? Zato ne, ker se je njim letos baje plača vravnala — vravnala tako — da se Bogu usmili. — Doslej dobivali so gg. kaplani na kmetih po 60 gld. — po mestih pa po 93 gld. letne podpore — letos pa ta vsem izostane. Namesto podpore dobili so le nekateri izmed njih nakaznice na zboljšano plačo, drugi pa celo nič! Pa veste, kakšna je ta „zboljšana plača“? Eden n. pr. dobi namesto 60 gld. 5 gld. beri: pet goldinarjev, drugi šest itd. Dovoljeno mu je pa, po ta znesek 12krat v letu priti, ker mu je c. kr. davkarija dolžna vsak mesec 41 do 50 kr. izplačati! Upajmo, da bo po drugih okrajih boljše! Da je v našem okraju vravnanje duhovniške plače tako slabo izpadlo, temu so mnogo krivi oni, ki so kmetom nekaj prigrivarjali, jih naravnost silili, da so dali berujo odkupiti ali na denar spremeniti. Sedaj se vidijo žalostni nasledki — pa kaj da je že prepozno! Državni poslanci naši naj vendar to stvar na Dunaju sprožijo!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitle cesar bili so na Dunaju. V torek, dne 5. oktobra, so bile pod njih predsedništvom konference ministrov, da se določi skupni proračun za prihodnje leto. — V sredo pa je bil zbor ministrov, naših in ogerskih, ter je veljal nagodbi med avstrijsko in ogersko skupino dežel. — V drž. zboru je bila zadnji petek druga in ta torek že tretja seja. V uni so nemški liberalci koj pokazali, da jih je še zmerom volja prazno slamo mlati ter uživati za to na den 10 gld. Kar cel kup vprašanj so izvlekli do grofa Taaffeja, vredno pa ni nobeno le odgovora. Nov dražbinski red, čegar besedo smo mi že objavili v našem listu, bode kmalu postava in upamo, da dobrodejna. — V Gradcu so čevljarji sklenili vsakemu dati 2 gld. plačila, ki ujame človeka, kateri prodaja že narejeno obutev pa se ni čevljarije izučil. Pametna misel. Za mestnim zastopom v Gradcu sklenil je še obč. zastop v Kindbergu, odpustiti iz službe vse, ki niso Nemci in naprej sprejemati le Nemce v svoje službe. Kaj rekó k temu naši nemškutarji? — Korošci so izgubili svojega škofa. V petetek,

dne 1. oktobra, so dosedanji mil. knez in škof, Peter Funder na naglem umrli. V ponedeljek pa je bil sijajen pogreb. Udeležili so se ga nadškof Solnograški, zatem škofje iz Maribora, Gradca, Ljubljane pa iz Tridenta. Ranjci škof je bil Nemec in pričakuje se sedaj po vsej pravici, da mu bode naslednik Slovenec, ki bo ustrezal obema narodoma. — Pri požaru v Kočah delali so tamošnji jetniki marljivo ter marsikatero reč rešili iz požara, za to pa so jim svitli cesar, nekaterim celo, drugim pa precej kazni opustili. V Borovljah je nekdo v soboto, dne 2. okt., ustrelil na g. Wernerja, vodjo žične tovarne ter ga je nekoliko ranil. Kdo in zakaj je to storil, ni znano. — C. kr. notarji na Kranjskem so imeli v ponedeljek shod ter so sklenili, naj bi se legalizovanje svot do 100 glđ. godilo brez plačila. — Šole so v Ljubljani vse prepolne, izlasti pa ljudske, po 100 in še več otrok je v enem razredu. — V Gorici biva sedaj ces. namestnik, baron de Pretis in ostane še menda celi mesec ondi, potem pa se preseli v Trst in vzprejme zopet svoje opravke. — Na Bolškem polju so imeli uni mesec velike topničarske vaje, ob enem pa so poskušali tudi poštno golobe ter jih menijo vporabljaliti za pošto ob času vojske. — V Trstu še ni kolere konec, po 10 do 15 jih še vsak den vzboli. V nedeljo popoldne priplul je ruski parnik „Svet“ v luko pri Trstu ter prinesel 18.000 met. centrov petrolja seboj. — V Damalciji niso zadovoljni z vlado, ker jim pošilja lahone v ces. službe. — Hrvaški sabor snide se koncem tega meseca ali radi pritiska od strani madjarske vlade se ne nadjamo veliko od njega. Madjari še vedno nič ne odpusté ministru Kalnokyju, ker ni Avstrija hitela bolgarskemu knezu na pomoč, ko so ga odstavljali. Prijeti ga čejo za to v prihodnjih delegacijah.

Vnanje države. Da še je vedno bolgarsko vprašanje na površju, umeje se lahko, težje pa že, čemu se stori tako malo zato, da se kmalu reši. Ruski poslanec, baron Kaulbars, potuje sedaj po deželi ter se hoče prepričati, kako mnenje je pri bolgarskem ljudstvu gledé volitve kneza. V Sofiji je bil v nedeljo velik tabor in ljudstvo je terjalo, naj se v teku 8 dni izvrše volitve za veliko sobranje, Kaulbars pa terja, da se godé one še-le po dveh mesecih. Izmed častnikov, ki so se upora zoper kneza udeležili, drži še sedem zaprtih, druge pa so izpustili. — Srbski kralj, Milan, šel je iz Gleichenberga na Dunaj ter ga je naš svitli cesar v soboto obiskal, Milan pa je bil potlej pri velikem dinéju pri svitlem cesarju. Misli se, da ta njegova pot ni brez pomena za Srbijo. — Turčija se sedaj poprijema Rusije in ne mara vabljivih glasov, ki ji dohajajo od Angličanov. Ali je že mar izpoznala, da je tem

malo mar za njo, veliko pa za nje denarje? — Bismark bi se ne opekel rad, za to noče potegniti se za Bolgare, rad pa bi to vsekako; ko bi ne imel strahú pred Francozi, storil bi to tudi gotovo ali tako ne sme žaliti ruskega medveda. — Anglija lovi zaveznikov, kajti zdi se ji, da pride do velike vojske, ako se ne napravi kmalu red v Bolgariji; in več ali manj doseže tudi njo taka. — Na Francoskem vrše se priprave za vojsko prav na tihem, le sem-trtje se sliši kak glas o tem. Tako sedaj, ko je vojni minister poskušal neko novo strelivo, ki še bojda razdira hujše, kakor dinamit. Menda pa vendar-le ne bo tako hudo. — Španjski kraljici svetuje zdaj njena vlada, da naj ne pomilosti zarotnikov, od drugod pride pa prošnja za prošnjo, naj jim prizanese. Brž ko ne se odloči še ona za pomiloščenje. — Italija bode vpeljala nove puške — repetirke. Sedaj se vadijo pri Turinu častniki na-nje in potem bodo le-ti pa vojake podučevali rabo repetirk. Tedaj povsod priprave na vojsko. — V Sudanu dobé nov davek — na palme. Uže so jih deviši prešteli in na tanko zapisali, koliko da jih ima kdo na svoji zemlji.

Za poduk in kratek čas.

Lurška mati božja.

(Dalje.)

Ob štirih popoldne zagledam morje — sredozemsko morje, drugokrat v mojem življenji ga vidim, in zdajci smo bili v pomorskem mestu Cette (Sét). Mesto ima varno pristanišče za ladje. Tukaj vidiš ladje vsake sorte in vsake vrste; komaj se ena druge ogiblje; mrgoli jih kakor gosek in rec v kakem vaškem ribniku. Občudoval sem med drugimi velikansko špansko ladijo na jadra; bila bi lahko vseh onih ladij mati. Na pokrovu te ladije je ravno obedovalo kakih deset Špancev. To so lepi ljudje; visoke postave, črnih lasi in obrvi, in za obrvmi se bliska živo in svitlo oko, kakor večernica na otemnelem nebu. Takega človeka bi najrajši v škatljico djal in ga nesel domu kazat, pa predač bi ga bilo nositi.

Mesto Cette je bolj nesnažno ko snažno. Tukaj vse kupenje; ljubi „dnarček“ je tukaj prva stvar. Ne spominjam se, da bi v tem mestu cerkvo videl; goste cerkve gotovo niso. Tukaj so Kristusovo besedo prevrgli; tukaj se reče: Iščite najprej denar in vse drugo vam bode navrženo. Za obed je danes bil kisel kruh in vino, za večerjo nekoliko črne kave — petek je!

Ob šestih zvečer nas zopet naložijo, ali prav za prav natlačijo v vozeve. Tesno sedimo kakor sužnji. Samo pomislite, Slovenci! Francoski vozovi so za pol metra nižji od naših in blizo toliko tesneji, in vendar po deset romar-